

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մարտի 31 2020թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 126, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 8:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինե՞ր ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է չորս անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Գևորգ Չաքմիշյան, Աշոտ Սալնազարյան, Արմեն Թամազյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է յոթ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն Կարեն Տուրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ- Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն Գևորգ Խաչատրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների դեպարտամենտի տնօրեն Սեդրակ Բաղդասարյանը:

1.2.3 Բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում

աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

1.2.6 Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2018 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտորական ստուգման ենթարկելու համար վճարվել է 10.5 միլիոն ՀՀ դրամ գումար:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,
- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման,

հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած

Ձուտ առևտրային եկամուտ

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական

արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող մնացած բոլոր հետևանքները, որոնց հաշվառումը չի կարգավորված սույն ծանոթագրություններով, կարգավորվում են համապատասխան ՖՄՀՍ-ներով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտի 2020	31 դեկտեմբերի 2019
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	504.47	479.70
<< դրամ/1 Եվրո	553.45	537.26

2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափանիշների ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական

բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրաան արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները

գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետզնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հողվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման

կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառուն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի

դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարներ հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա

Ծախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Գործառնական վարձակալության դիմաց հաշվեգրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	01.01.20 31.03.20	01.01.19 31.03.19
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	64,749	31,800
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներից տրված վարկերից և փոխառություններից	2,167,105	1,740,512
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,961,352	1,532,217
Տոկոսային եկամուտներ մինչև մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	1,735,211	1,760,795
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	64,474	6,345
Այլ տոկոսային եկամուտ	33,555	17,287
Ընդամենը	6,026,446	5,088,956

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	01.01.20 31.03.20	01.01.19 31.03.19
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	401,860	335,675
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,536,276	2,087,028
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	113,419	260,283
Այլ տոկոսային ծախսեր	636,031	516,963
Ընդամենը	3,687,586	3,199,949

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,338,860	1,889,007
--	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	01.01.20 31.03.20	01.01.19 31.03.19
Դրամարկղային գործառնություններից	11,698	12,192
Չափարկային ծառայություններից	67,281	61,934
Երաշխիքներից, հոծարագներով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	15	441
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	11,086	13,788
Այլ կոմիսիոն վճարներ	3,482	226,206
Ընդամենը	93,562	314,561

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	01.01.20 31.03.20	01.01.19 31.03.19
Թրթրակային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	8,736	8,625
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	2,091	3,009
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	15,225	16,568
Ընդամենը	26,057	28,202

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	67,505	286,359
--	---------------	----------------

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	01.01.20 31.03.20	01.01.19 31.03.19
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում	2,268,659	445,748
բաժնետոմսերից	11,427	2,370
պարտքային արժեթղթերից	2,257,232	443,378
Ընդամենը	2,268,659	445,748

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	01.01.20 31.03.20	01.01.19 31.03.19
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	141,834	61,569
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	5,790	7,876
Սճանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	(23,971)	149
Ընդամենը	123,653	69,594

<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշարժաններից առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ</u>	01.01.20 31.03.20	01.01.19 31.03.19
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշարժանների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	1,929	702
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների և հուշարժանների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	7,367	1,092
Ընդամենը	9,296	1,794

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	2,401,608	517,137
---	------------------	----------------

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>	<u>01.01.19</u> <u>31.03.19</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	27,140	48,436
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	670	-
Այլ եկամուտներ**	7,569	9,288
Ընդամենը	35,379	57,724

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>	<u>01.01.19</u> <u>31.03.19</u>
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	(195,408)	(567,609)
Ընդամենը	(195,408)	(567,609)

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>	<u>01.01.19</u> <u>31.03.19</u>
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	424,290	284,947
Գործուղման ծախսեր	5,392	2,860
Ապահովագրության ծախսեր	7,989	7,171
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,115	1,189
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	21,915	21,145
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	6,000	3,190
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	31,943	27,372
Տրանսպորտային ծախսեր	1,103	1,354
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	2,718	1,969
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	1,236	593
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	4,040	3,080
Այլ վարչական ծախսեր**	10,003	5,389
Ընդամենը	517,744	360,259

* Աշխատակիցների միջին բնական

150

141

** Մեծ աշխատողի ընկեր միջին ստանդանդ աշխատակարծի չափ

1,118

548

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01.01.20</u> <u>31.03.20</u>	<u>01.01.19</u> <u>31.03.19</u>
Ինվեստիցիայի համար կատարված վճարումներ	489	484
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	6,929	9,368
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	39,915	38,899
Այլ ծախսեր***	12,114	10,666
Ընդամենը	59,447	59,417

11 Հահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույթաչափը կազմում է 20%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՀՀՄԱ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Չեղարկված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույթաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.20 31.03.20	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.19 31.03.19	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Ծախս միջև հարկումը	2,552,073		1,230,154	
Ծախսահարկ 20% դրույթաչափով	510,415	20	246,031	20
Չհարկվող եկամուտներ				
Չնվազեցվող ծախսեր	9,542		11,547	
Դրական/(Քաջասական) փոխարժեքային տարբերություն	(10,814)		9,118	
Այլ	340,857		133,304	
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ				
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	850,000		400,000	

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	Մեխանական կատարյալում ճանաչված	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31.12.19
Այլ պարտավորություններ	68,674			-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	68,674			-
Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ	(4,748)			(4,748)
Հանձնարողներից ստացված վարկեր և կամեյալներ	146,808			146,808
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,499			7,499
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(2,320,401)			(2,320,401)
Անորոշացված արժեքով ներդրումային արժեքրեր (HTM)	12,045			12,045
Հիմնական միջոցներ	(245,927)			(245,927)
Այլ ակտիվներ	11,464		-	11,464
Այլ պահուստներ	(92,432)		500,717	(593,149)
Այլ պարտավորություններ	26,063			26,063
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(2,459,629)		500,717	(2,960,348)
Ջուռ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(2,390,955)		500,717	(2,960,348)

13. Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,997,262	2,095,228
Կանխիկ դրամ բանկոմատներում	56,367	60,150
Թրցակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	26,571,303	17,747,800
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	120,000	360,000
Արժեզրկումից պահուստներ	(4,703)	(3,834)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	28,740,229	20,259,344

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	120,899	114,016
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	120,899	114,016

14. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Թրցակցային հաշիվներ	4,011,730	3,055,208
Դեպոզիտային միջոցներ բանկերում	136,268	129,336
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	915,017	940,346
Ավանդներ բանկերում	768,740	1,375,290
Կարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,343,139	390,985
Դեպոզիտային միջոցներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	390,835	279,997
Այլ հաշիվներ	113,255	10,233
Հաշվեզրկված տոկոսներ	5,380	4,066
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխավորությունների գծով	(73,207)	(69,890)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,611,157	6,115,571

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Վարկեր, այդ թվում՝	54,262,101	62,776,148
Ֆակտորինգ	3,894,480	3,893,981
Օվերդրաֆտ	42,725,835	38,819,009
Ոնստ համաձայնագրեր	1,673,410	2,808,973
Արեւելյան Վերականգնման	14,381	0
Ֆինանսական վարձակառույցներ	711,546	682,406
Այլ գումարներ	36,972	12,934
Դաշվեզրված տոկոսներ	699,515	491,368
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	104,008,020	98,685,719
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(1,980,712)	(1,616,050)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	102,027,308	97,069,669

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
GAF/ KIW /ENERGY/ ԳԳԳ Վերականգնվող էներգ.	4,601,242	3,628,057
EBRD/Վերակառուցման և ծախսագնան եվրոպական Բանկ	7,863,889	8,336,324
ADB/TFP/RCA/Ասիական ծախսագնան Բանկ	421,699	420,314
Ազգային հիփոթեքային ընկերություն ԿԿԿ Ընդհանուր վարկեր	1,011,754	988,530
Բնակարան երիտասարդներին ԿԿԿ Երիտասարդ ընտանիքին մատչելի բնակարան	494,586	497,094
EIB/APEX/Եվրոպական Ներդրումային Բանկ	99,089	107,389
Ընդամենը	14,492,257	13,977,708

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	82,777,292	78,338,982
խոշոր ձեռնարկություններ	44,053,682	41,042,638
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	38,723,610	33,738,283
Ֆիզիկական անձիչ	19,254,010	18,655,745
Անհատ ձեռնարկատերեր	1,273,919	1,186,679
Այլ գումարներ	3,284	12,935
Դաշվեզրված տոկոսներ	699,515	491,368
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(1,980,712)	(1,616,050)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	102,027,308	97,069,669

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը մեկլայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Ֆիզիկոսներին	13,348,889	11,673,675
Սպառողական	2,475,543	2,760,115
Գնառուներին պայմանագրեր	1,661,722	2,608,973
Այլ	1,767,856	1,612,982
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	19,254,010	18,655,745

Դաշվեզրված ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Վարկեր և փոխառություններ, որից	104,008,020	98,685,719
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	3,110,996	2,865,352
ժամկետանց	64,269	113,463
Ընդամենը վարկեր	104,008,020	98,685,719
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(1,980,712)	(1,616,050)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	102,027,308	97,069,669

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.19	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	36,434,333	35.03%	33,907,015	34.36%
Գյուղատնտեսություն	11,732,412	11.28%	11,550,115	11.70%
Շինարարություն	12,016,055	11.55%	11,852,184	11.81%
Տրանսպորտ և կապ	1,740,410	1.67%	1,736,931	1.76%
Առևտուր	12,891,274	12.39%	11,833,064	11.79%
Սպառողական	4,178,788	4.02%	5,395,171	5.47%
Դիֆոթեբային վարկեր	13,412,654	12.90%	11,858,499	11.81%
Սպասարկման ոլորտ	5,420,574	5.21%	4,925,994	4.99%
Այլ այդ բոլոր	6,181,520	5.94%	6,228,746	6.31%
Ընդամենը վարկեր	104,008,020	100%	98,685,719	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(1,980,712)		(1,616,050)	
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	102,027,308		97,069,669	

Ծանոթագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկատուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի՝

- 1) ընդհանուր գումարը, 35,500,902
- 2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի ո %-ը), 34.80%
- 3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի ո %-ը): 59.45%

17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Գնանշվող ներդրումներ		
ԲՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	47,954	48,100
ԲՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	85,545,748	85,768,728
այդ բոլորն առկումներ	1,064,206	1,594,866
ԲՀ ոչ պետական պարտատոմսեր	6,787,194	6,698,488
Զգնանշվող ներդրումներ		
ԲՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	19,575	19,575
Արժեզրկումից պահուստներ		
Ընդամենը ներդրումներ	92,380,471	92,434,891

Անորոշագիծ արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
ԲՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	60,248,163	60,292,829
Հաշվեգրված տոկոսներ	301,961	1,995,105
Արժեզրկումից պահուստներ	(68,119)	(142,951)
Անորոշագիծ արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	60,482,005	62,144,983

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	1,145,274	1,161,904
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	1,145,274	1,161,904

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	31.03.20		31.12.19	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
ԲՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /դրամային/	7.00-11.3	2022-2047	6.36-10.78	2021-2047
ԲՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժույթային/	3.75-4.195	2025-2029	3.77-3.95	2025-2029
ԲՀ ոչ պետական պարտատոմսեր/դրամային/	9.00-9.75	2020-2029	5.99-10.06	2019-2022
ԲՀ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժույթային/	2.24-5.00	2021-2022	3.18-5.25	2019-2022

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Դուր և շեմքեր	Համակարգաչափ յին տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրանցյալ ային սարքավորում	Ընդամենը
ՍԱՅՔՆԱԿԱՆ ԱՐԾԵՔ					
Սկզբնական արժեք 2020թ. հունվարի 01 դրությամբ	2,189,397	270,282	124,247	152,309	2,736,235
Ավելացում		22,179		4,125	28,304
Օտարում	(9,120)				(9,120)
2020թ.մ արտի 31-ի դրությամբ	2,180,277	292,461	124,247	156,434	2,753,419
ԿՈՒՏԱՎԱԾ ՍԱՀՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
2020թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	331,628	184,132	84,465	121,661	721,886
Հատկացումներ	22,816	6,904	2,720	2,526	34,966
Օտարում					-
2020թ.մ արտի 31-ի դրությամբ	354,444	191,036	87,185	124,187	756,852
ՍԱՆՈՐՈՂԱԾԻՆ ԱՐԾԵՔ					
2020թ.մ արտի 31-ի դրությամբ	1,825,833	101,425	37,062	32,247	1,996,567

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2020թ. հունվարի 01 դրությամբ	100,301	69,563	169,864
Ավելացում	5,325	150	5,475
Արժեզրկում			0
2020թ.մ արտի 31-ի դրությամբ	105,626	69,713	175,339
ԱՄՈՒՏԻՉԱԹՎ			
2020թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	85,811	19,859	105,670
Մասհանումներ	2,813	2,135	4,948
Արժեզրկում			
2020թ.մ արտի 31-ի դրությամբ	88,624	21,994	110,618
ՍԱՆՈՐՈՂԱԾԻՆ ԱՐԾԵՔ			
2020թ.մ արտի 31-ի դրությամբ	17,002	47,719	64,721

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	1,139,006	1,088,152
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	92,249	81,620
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	0	0
Պահեստ	9,575	9,048
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	134,433	101,326
Այլ ակտիվներ	2,678	2,677
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(466)	(442)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,377,475	1,282,381

23. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Պարտավորություններ ԴԳ ԿԲ-ի նկատմամբ		
ԴԳ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	4,225,019	3,326,020
Ռեպո համաձայնագրեր	0	0
Հաշվեգրված տոկոսներ	47,383	85,987
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների	38,138,840	47,736,222
Այլ բանկերի բորսային հաշիվներ	21,689	23,987
Վարկեր բանկերից	4,150,875	959,399
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերից	0	15,191,667
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	1,312,105	814,285
Վարկեր և ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	22,419,093	21,989,965
Ռեպո համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8,577,369	7,140,008
Արևելախիվ	1,120,363	1,058,545
Այլ պարտավորություններ	107,833	2,977
Հաշվեգրված տոկոսներ	429,313	554,389
Ընդամենը պարտավորություններ ԴԳ ԿԲ-ի ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	42,411,042	51,147,229

24. Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
ԴՂ կատարություն	20,000	20,000
Այլ պարտավորություններ	20,000	20,000
- <i>նեգիրենտ</i>	20,000	20,000
Իրավաբանական անձինք	101,827,259	85,695,008
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	10,424,393	13,160,611
- <i>նեգիրենտ</i>	3,388,880	3,960,467
Ժամկետային ավանդներ	89,707,099	70,805,935
- <i>նեգիրենտ</i>	9,327,454	256,084
Չհաշվարկված տոկոսներ	194,179	256,084
- <i>նեգիրենտ</i>	67,733	110,590
Այլ պարտավորություններ	1,601,588	1,372,378
- <i>նեգիրենտ</i>	1,501,588	1,372,378
Անհատ ձեռնարկատերեր	66,954	24,155
Ընթացիկ հաշիվներ	66,954	24,155
- <i>նեգիրենտ</i>	66,954	24,155
Ֆիզիկական անձինք	39,180,398	35,236,348
Ընթացիկ հաշիվներ	14,555,291	13,696,555
- <i>նեգիրենտ</i>	2,248,573	2,088,493
Ժամկետային ավանդներ	23,372,249	21,380,952
- <i>նեգիրենտ</i>	8,062,295	6,754,547
Չհաշվարկված տոկոսներ	222,833	203,336
- <i>նեգիրենտ</i>	164,712	136,764
Այլ պարտավորություններ	1,030,225	48,503
- <i>նեգիրենտ</i>	1,012,892	34,171
Ընդամենը պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ	141,094,611	120,878,507

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	34,093,107	32,489,020
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	34,093,107	32,489,020

27. Վճարվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Ավանդների ապահովագրության գծով	21,000	18,000
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	21,000	18,000

28. Ստորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Ստորադաս փոխառություն	13,626,738	13,353,624
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	13,626,738	13,353,624

29. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Պարտավորություններ հարկերի գծով	123,781	136,636
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	271,083	238,184
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	7,020	3,518
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	256,729	337,370
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	26,955	28,695
Այլ անձանց Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	120,320	126,400
Այլ	6,206	5,628
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	812,094	876,431

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Կանոնադրական կապիտալ	16,205,748	16,205,748
Սուղորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Ենթիվներ եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում	29,065,695	32,283,283
- գլխավոր պահուստ	20,000,000	20,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,110,110	1,110,110
- վերագնահատման պահուստներ	7,945,585	11,173,173
Անորոշիվացվող արժեքով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ/հրատապ	0	0
Զբաղիչ շահույթ	14,456,123	11,235,370
ընթացիկ տարվա	3,220,753	4,999,417
նախորդ տարվա	11,235,370	6,235,953
Ընդամենը կապիտալ	59,717,566	59,724,401

2020թ. Մարտի 31-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, Էյչ-Վի-Էս Զոլդինգ ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ՖՍՏՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են, Էյչ-Վի-Էս Զոլդինգ ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և, ՖՍՏՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին:

Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.03.20թ. դրությամբ կազմում է 60 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է ՀՀ դրամով և բաժնետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հորվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Զօգտագործված վարկային գներ	8,329,110	7,450,608
Տրամադրված երաշխիքներ	2,116,477	1,829,400
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(3,178)	(2,651)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	10,442,409	9,277,357

Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20		31.12.19	
	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համահասոն	9,606,198	712,670	7,113,088	450,817
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	1,287,439	259,867	13,429,067	1,313,703
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	1,161,371	237,243	10,935,957	1,051,850
Վարկի մնացորդը մ արտի 31-ի դրությամբ	9,732,266	735,294	9,606,198	712,670
Տրվողային եկամուտ վարկերի գծով	173,106	14,662	750,887	66,859
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
1 Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	65,579,718	61,880	52,224,433	134,235
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	18,848,298	21,727	116,415,671	7,401,513
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	331,432	33,337	103,060,386	7,473,868
Մնացորդներ մ արտի 31-ի դրությամբ	84,096,584	50,270	65,579,718	61,880
Տրվողային ծախսեր ավանդների գծով	1,652,870	771	5,848,678	1,745
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,000,000	-	-	-
Տրվողային եկամուտ	39,903	-	-	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,402	-	8,247	-
Թողարկված պարտատոմսեր	13,191,851	731,059	12,575,995	687,254
Ստորադաս փոխառություն	13,628,739	-	13,353,624	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	890	336	18,005	2,781
Այլ եկամուտ	510	-	-	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ:

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.20	31.12.19
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	340,425	126,297
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	340,425	126,297

Ռիսկի կառավարում

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

31.03.20

Չափար ԳՅ դրամ	ԳՅ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳԶԿ երկրներ	ՏԳԶԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՅ ԿԲ-ում	28,740,229	-	-	-	28,740,229
Թանկարժեք մետաղներ	120,899	-	-	-	120,899
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,493,306	1,282,619	-	2,835,232	7,611,157
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	99,693,612	862,922	17,155	1,453,619	102,027,308
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	92,380,471	-	-	-	92,380,471
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	60,482,005	-	-	-	60,482,005
Հետզման պայմանագրերով գրավարդված արժեթղթեր					
Ընդամենը ակտիվներ	284,910,522	2,145,541	17,155	4,288,851	291,362,069
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,809,117	105,531	752,145	27,744,249	42,411,042
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,135,443	800,004	102,729,352	11,429,812	141,094,611
Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթեր	15,446,801	25,803	14,701,853	3,918,650	34,093,107
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,597,845	3,028,893	13,626,738
Ընդամենը պարտավորություններ	55,391,361	931,338	128,781,195	46,121,604	231,225,498
Ցուտ դիջ	229,519,161	1,214,203	(128,764,040)	(41,832,753)	60,136,571

31.12.19

Չափար ԳՅ դրամ	ԳՅ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳԶԿ երկրներ	ՏԳԶԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՅ ԿԲ-ում	20,259,344	-	-	-	20,259,344
Թանկարժեք մետաղներ	114,016	-	-	-	114,016
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,378,058	1,580,475	-	1,157,038	6,115,571
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	94,577,460	826,672	40,637	1,624,900	97,069,669
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	92,434,891	-	-	-	92,434,891
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,144,983	-	-	-	62,144,983
Հետզման պայմանագրերով գրավարդված արժեթղթեր					
Ընդամենը ակտիվներ	272,908,752	2,407,147	40,637	2,781,938	278,138,474
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	25,006,906	858	946,250	25,193,215	51,147,229
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25,248,649	770,981	65,418,264	29,440,613	120,878,507
Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթեր	20,814,493	24,147	7,958,089	3,692,291	32,489,020
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,473,453	2,880,171	13,353,624
Ընդամենը պարտավորություններ	71,070,048	795,986	84,796,056	61,206,290	217,868,380
Ցուտ դիջ	201,838,704	1,611,161	(84,755,419)	(58,424,352)	60,270,094

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկի գապերը համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լիմիտը կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

Գրավ

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և այլ հիմնական միջոցներ,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Չափար ԳՅ դրամ	31.03.20	31.12.19
Արժեթղթեր	3,714,010	4,572,910
Անշարժ գույք	58,772,993	47,729,495
Ավանդ	2,555,526	2,415,363
Շարժական գույք	2,604,845	2,642,668
Փոխադրամիջոց	388,876	605,855
Պարտատի արտադրանք	2,808,079	2,864,273
Դրամական հոսքեր	1,005,693	1,251,614
Իրավունքի գրավ	882,856	3,046,071
Այլ	31,275,142	33,557,470
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	104,008,020	98,685,719

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Հարկանի անվանումը	31.03.20թ.		31.12.19թ.	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ալիանթներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԸ-ում		-		-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ, այդ թվում՝	6.87%	4.80%	9.82%	5.75%
- միջբանկային վարկեր				
- միջբանկային անպայման				
- միջբանկային ապահովված անպայման				
Համախառնվածներ արված վարկեր և փոխառություններ	10.84%	8.08%	10.99%	8.10%
Մեկտեսակներ միատեսակով պահվող և վաճառքի համար ժառանգի արժեքներ	12.80%	6.03%	12.81%	6.28%
Միջևև մարման ժամկետով պահվող արժեքներ	13.00%	-	13.00%	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ	7.26%	2.73%	6.67%	3.24%
Պարտավորություններ համախառնվածների միատեսակ	10.02%	4.53%	10.53%	4.51%
Պարտավորություններ բանկի կրօվից թուղթակառ արժեքների գնով	11.81%	6.17%	11.81%	6.19%
Մտերադատ փոխառություն	14.00%	5.27%	14.00%	5.27%

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 31.03.20

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական սուկուսա դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն					Ընդամենը
		Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի		
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	-	0,254	- 2,755,172	-2,764,425
ԱՄՆ դոլար	0.5					- 432,419	-432,419
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-		9,396	2,955,275	2,964,670
ԱՄՆ դոլար	-0.5					447,819	447,819

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 31.12.19

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական սուկուսա դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն					Ընդամենը
		Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի		
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	-	10,390	- 2,775,906	-2,765,996
ԱՄՆ դոլար	0.5					- 359,402	-359,402
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-		10,557	2,974,349	2,984,906
ԱՄՆ դոլար	-0.5					371,129	371,129

Արտարժույթի ռիսկ

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	31.03.20		31.12.19	
	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, սուկուս	Ազդեցություն մինչև հարվում շահույթի	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, սուկուս	Ազդեցություն մինչև հարվում շահույթի
ԱՄՆ դոլար	5%	157,277	5%	-84,118
Եվրո	3%	2,485	3%	-384

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՃՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,984,385	15,756,239	4,308	28,744,932
Թանկարժեք մետաղներ	-	119,075	1,824	120,899
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,677,738	3,066,654	866,765	7,611,167
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	28,292,935	73,715,957	18,416	102,027,308
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	71,084,727	21,295,744	-	92,380,471
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	60,482,005	-	-	60,482,005
Ընդամենը ակտիվներ	176,521,790	113,953,669	891,313	291,366,772
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	25,103,977	17,276,387	30,678	42,411,042
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	77,224,448	63,012,675	857,488	141,094,611
Բանկի կողմից բողարկված արժեքային	8,319,315	25,773,792	-	34,093,107
Ստորադաս փոխառություն	8,064,438	5,562,300	-	13,626,738
Ընդամենը պարտավորություններ	118,712,178	111,625,154	888,166	231,225,498
Զուտ դիտք 2020թ. մ արտի 31-ի դրությամբ	57,809,612	2,328,515	3,147	60,141,274
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2020թ. մ արտի 31-ի դրությամբ	6,822,024	3,820,385	-	10,442,409

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՃՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,768,432	11,449,918	40,994	20,259,344
Թանկարժեք մետաղներ	-	111,817	2,199	114,016
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,648,091	2,034,098	1,433,382	6,115,571
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	25,332,559	71,674,582	62,528	97,069,669
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	72,816,226	19,618,665	-	92,434,891
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,144,983	-	-	62,144,983
Ընդամենը ակտիվներ	171,710,291	104,889,080	1,539,103	278,138,474
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	36,344,964	14,802,207	58	51,147,229
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	57,610,285	61,741,660	1,526,562	120,878,507
Բանկի կողմից բողարկված արժեքային	8,083,712	24,405,308	-	32,489,020
Ստորադաս փոխառություն	8,064,439	5,289,185	-	13,353,624
Ընդամենը պարտավորություններ	110,103,400	106,238,360	1,526,620	217,868,380
Զուտ դիտք 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	61,606,891	-2,164,232	12,483	60,270,094
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,938,574	3,338,783	-	9,277,357

Իրացվելիության ռիսկ

31.03.20

Հազար ՀՀ դրամ	Չաչխատող		Ցկպահանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱՎՏԻՎԱՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	-	-	28,744,932	-	-	-	-	28,744,932
Թանկարժեք մետաղներ	-	-	120,899	-	-	-	-	120,899
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	7,023,199	396,424	62,774	128,759	-	7,611,156
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	135,960	2,165,587	4,759,360	7,528,956	17,227,759	53,570,343	16,839,341	102,027,306
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			1,779,171	27,394	12,034,756	7,943,996	70,595,156	92,380,473
Անորոշիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ					301,621	-	60,180,384	60,482,005
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	135,960	2,165,587	42,427,561	7,952,774	29,626,910	61,643,098	147,414,881	291,366,771
					301,621	-	60,180,384	
ՊԱՐՏԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	10,407,166	4,478,601	12,147,109	11,642,508	3,735,658	42,411,042
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	28,841,358	2,315,264	23,122,103	73,378,912	13,436,974	141,094,611
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	2,560,531	699,156	-	25,284,250	5,549,170	34,093,107
Ստորադաս փոխառություն	-	-	77,568	-	-	13,549,170	-	13,626,738
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			41,886,623	7,493,021	35,269,212	123,854,840	22,721,802	231,225,498
Ցուտ դիրք	135,960	2,165,587	540,938	459,753	(5,642,302)	(62,211,742)	124,693,079	60,141,273
Կուտակված ճեղքվածք			540,938	1,000,691.00	(4,641,611)	(66,853,353.00)	57,839,726	

31.12.19

Հազար ՀՀ դրամ	Չաչխատող		Ցկպահանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱՎՏԻՎԱՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	-	-	20,259,344	-	-	-	-	20,259,344
Թանկարժեք մետաղներ	-	-	114,016	-	-	-	-	114,016
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	5,608,948	372,563	69,467	64,593	-	6,115,571
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	151,759	2,299,886	3,540,380	7,469,360	17,906,707	51,853,424	13,848,153	97,069,669
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			18,117,293	5,071,088	4,047,370	7,189,559	58,009,581	92,434,891
Անորոշիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ			0	2,036,878	0	0	60,108,105	62,144,983
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	151,759	2,299,886	47,639,981	14,949,889	22,023,544	59,107,576	131,965,839	278,138,474
ՊԱՐՏԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	21,958,790	4,848,120	8,981,154	12,655,100	2,704,065	51,147,229
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	29,023,227	3,752,359	10,373,948	58,313,988	19,414,985	120,878,507
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	36,864	31,542	2,565,534	24,578,380	5,276,700	32,489,020
Ստորադաս փոխառություն	-	-	76,924	-	-	13,276,700	0	13,353,624
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			51,095,805	8,632,021	21,920,636	108,824,168	27,395,750	217,868,380
Ցուտ դիրք	151,759	2,299,886	(3,455,824)	6,317,868	102,908	(49,716,592)	104,570,089	60,270,094
Կուտակված ճեղքվածք			(3,455,824)	2,862,044.00	2,964,952	(46,751,640.00)	57,818,449	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ

31.03.20

Միջին ակտիվներ	263,460,411
Միջին կապիտալ	58,889,562

Ընդունված գրավ

31.03.20-ի դրությամբ գրավով ապահովված վարկերի գումարը կզգծում է 103,002,327 հազար դրամ:

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում